

KRITISKE ANALYSER

Af Henrik Herløv Lund, økonom og samfundsdebattør - cand. Scient. Adm.

www.henrikherloevlund.dk

herloevlund@mail.dk

Notits, 4 s., 24.09.17

Link: www.henrikherloevlund.dk/Artikler/SPDhistoriskvalgnederlag.pdf

TYSK VALGRESULTAT: TILBAGESLAG FOR ARBEJDERBEVÆGELSEN OG SELVFORSKYLDT VÆLGERLUSSING TIL SPD.

Sammenfatning:

- *Med fremgang for FDP og AFD repræsenterer det tyske valg en klar højredrejning og en svækkelse af arbejderbevægelsen.*
- *SPD´s valgnederlag er langt hen ad vejen selvforskyldt*
- *Baggrunden er stadig partiets ansvar for Hartzreformerne, der i stort omfang indførte midlertidige lavtlønjobs med supplerende bistandshjælp i mindre tyske virksomheder*
- *Hartz reformerne har skabt stor fattigdom og har siden fået mange lønmodtagere til at vende SPD ryggen.*
- *Og trods erklæringer om at ville ”social retfærdighed” leverede SPD´s kandidat, Martin Schultz, ikke med hensyn til at ændre på reformerne*
- *Dermed følger SPD´s valgnederlag sig ind i række af alvorlige nederlag for socialdemokratiske partier, der forfalder til at administrere kapitalismen på lønarbejdernes bekostning.*

1. Tysk valgresultat = højredrejning.

Det tyske valgresultat medførte stor tilbagegang for begge hidtidige regeringspartier, CDU og SPD. Samtidig er det (neo)liberalistiske FDP og det højreradikale AFD gået tilsvarende stærkt fremad.

Det tyske valg repræsenterer altså en højredrejning i tysk politik.

For SPD betyder en tilbagegang på over 5 procentpoint, at partiet nu er nede omkring 20 procents vælgertilslutning.

Det er det dårligste resultat for partiet i den tyske forbundsrepublikks historie (siden 2. verdenskrig) og under halvdelen af, hvad partiet var oppe på under Willy Brandt.

SPD er godt nok stadig det andet største parti i den tyske forbundsdag, men kun lidt over 5 procent større end det højreradikale AFD.

Ikke mindst har SPD afgivet en halv million stemmer til AFD. Og selvom die Linke samlet set gik lidt frem, har også die Linke især i det tidligere Østtyskland også afgivet en halv million stemmer til AFD.

Valget er således en klar svækkelse af arbejderbevægelsen i Tyskland.

2. Årsager til tilbagegangen: Indvandring og Hartz - reformer.

Det må anerkendes, at en medvirkende årsag til tilbagegangen har for både CDU og SPD har været, at valget bl.a. er en protest imod den store indvandring og mod indvandringspolitikken. Og i den forbindelse er valget også en protest i det tidligere DDR mod arbejdsløsheden og den økonomiske udmarvning af Østtyskland.

Udover dette er der imidlertid også andre, nok så væsentlige årsager til SPD s tilbagegang, der i hvert fald til dels har været selvforskyldt.

SPD havde 1998 - 2005 regeringsmagten - i koalition med de grønne - og med Gerhard Schröder som kansler. Men med Schröder som drivkraft gennemførte SPD de såkaldte Hartzreformer, som indførte midlertidige ansættelser i lavtlønsjob med supplerende bistandshjælp - de såkaldte "minijobs".

Det er jobs, som man dårligt kan leve af og hvor man forbliver fattig, selvom man fuldt arbejde eller endog flere jobs - heraf betegnelsen "working poors".

Denne type jobs betyder en stor besparelse for de tyske virksomheder og de har derfor bredt sig især i de mindre tyske virksomheder. Men hermed har også fattigdommen bredt sig blandt lønmodtagerne i Tyskland.

3. Mange har vendt SPD ryggen pga. Hartz – reformerne.

At stå for denne type reformer har gjort, at SPD har mistet sin historiske rolle som "den lille mands parti" og har i stedet stemplet partiet som kapitalens håndlangere. SPD har da også lige siden mistet opbakning fra omkring 40 pct. af vælgerne i 1998 til i dag nu kun det halve.

Især de mange "nyfattede" har mistet tiltroen til SPD og vendt partiet ryggen.

Det har naturligvis ikke hjulpet på dette imagetab, at SPD i den forgange periode har været i regeringskoalition med de konservative, som selvsagt ikke har været interesseret i at ændre på Hartzreformerne.

SPD fik gennemført en mindsteløn, men den blev så lav, at den reelt ikke ændrede ved fattigdommen.

4. Martin Schultz leverede ikke.

SPD har været klar over denne årsag til frafald fra deres vælgere og derfor har partiets kanslerkandidat Martin Schultz da også forsøgt igen at på brande partiet som repræsentant for "social retfærdighed".

Da Schulz blev kanslerkandidat og først lancerede dette slogan, steg SPD's vælgertilslutning da også i første omgang med raket fart, fordi mange håbede på et opgør med Hartz-reformerne.

Problemet var imidlertid, at løftet om "social retfærdighed" i høj grad forblev en abstrakt talemåde og Schulz ikke ville/turde leve op til det først antydede løfte om igen at ophæve Hartzreformerne.

Dette skyldes måske, at SPD's tilbageværende basis er "arbejder-aristokratiet" - den del af arbejderklassen, som har sikre jobs og gode lønninger i de store eksportvirksomheder og som ikke

mindst har det, fordi disse virksomheder profiterer af de mange lavtlønnede jobs hos deres underleverandører.

Denne hulhed i Schulz 's valgløfter har vælgerne hurtigt gennemskuet og derfor sivede opbakningen ligeså hurtigt igen fra Schultz og SPD, indtil partiet altså i dag er endt med det dårligste valgresultat siden 2. verdenskrig.

Og en del af SPD s vælgere har tilmed så ringe tillid til både SPD og det andet store etablerede parti, CDU. at de er gået ud til det helt nye, omend højreradikale parti, AFD.

5. Et mønster: Valgnederlag for socialdemokratier, som blot administrerer kapitalismen.

Hermed følger SPD s valgresultat sig til de mange dårlige eller endog direkte katastrofale valgresultater, som europæiske socialdemokratier i det seneste 10 år har oplevet.

Der har været tale om nærmest udslettelse for bl.a. det græske socialistparti og det franske socialistparti, om katastrofal vælgertilbagegang for det hollandske og det islandske socialdemokrati og om vælgerlussinger til socialdemokraterne i Spanien og Østrig og nu også i Tyskland.

Det vi ser er et billede med en fælles tendens: Socialdemokratiernes historiske rolle har været at gennemføre velfærdsreformer til bedste for den brede befolkning. Det har givet dem bred opbakning hos lønmodtagerne,

Men stillet overfor krisen har en række Socialdemokrater i stedet sadlet om til at gennemføre borgerlig og EU s sparepolitik og til selv at forsøge neoliberalistiske reformer - altså en rolle, der handler om at administrere og effektivisere kapitalismen på lønmodtagernes bekostning.

Det gennemskuer lønarbejderne naturligvis og derfor vender de disse "vendekåbe" socialdemokratier ryggen. Således også i Tyskland.